

THÔNG TIN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thông tin chung

- Tên đề tài: *Văn xuôi Việt Nam đương đại từ góc nhìn phê bình sinh thái và vấn đề giáo dục ý thức xây dựng môi trường xanh cho học sinh phổ thông*
- Mã số: TNUE - 2024 - 06
- Chủ nhiệm đề tài: TS. Ngô Thu Thủy
- Tổ chức chủ trì: Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên
- Thời gian thực hiện: Từ tháng 6 năm 2024 đến tháng 5 năm 2025, gia hạn đến tháng 11 năm 2025

2. Mục tiêu

Đề tài nghiên cứu tác phẩm văn xuôi của các nhà văn Việt Nam đương đại từ góc nhìn phê bình sinh thái. Từ đó, định hướng tiếp cận các tác phẩm mang dấu ấn sinh thái trong nhà trường, đề xuất các biện pháp giáo dục ý thức xây dựng môi trường xanh cho học sinh phổ thông, nhằm phát huy năng lực, phẩm chất của học sinh.

3. Tính mới và tính sáng tạo

Đề tài tiếp cận văn xuôi Việt Nam đương đại từ góc nhìn phê bình sinh thái - một hướng nghiên cứu mới mẻ, kết hợp giữa văn học, sinh thái học và giáo dục học. Điểm sáng tạo của đề tài là không chỉ dừng lại ở việc phân tích tác phẩm, mà còn hướng đến ứng dụng thực tiễn trong dạy học, thông qua việc đề xuất các biện pháp giáo dục ý thức môi trường xanh cho học sinh phổ thông.

Nghiên cứu đã hệ thống, khái quát đặc điểm mỹ cảm và phản tư sinh thái trong văn xuôi Việt Nam đương đại, đồng thời chuyển hóa giá trị nhân văn - sinh thái của tác phẩm thành hành động giáo dục cụ thể. Từ đó, đề tài góp phần khẳng định vai trò của môn Ngữ văn như một kênh nuôi dưỡng tri thức, tình yêu và trách nhiệm của thế hệ trẻ với tự nhiên.

4. Kết quả nghiên cứu

- Xây dựng cơ sở lí luận về phê bình sinh thái trong văn học, bao gồm các nội dung: Tổng quan tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước; Khái lược về phê bình sinh thái trong văn xuôi Việt Nam đương đại; Danh mục các bài học trong SGK Ngữ văn chương trình GDPT 2018 liên quan đến sinh thái.

- Nghiên cứu dấu ấn sinh thái trong văn xuôi Việt Nam đương đại, cụ thể: Mối quan hệ hoà hợp giữa con người với tự nhiên; mối quan hệ xung đột giữa con người với tự nhiên; nghệ thuật thể hiện sinh thái trong văn xuôi Việt Nam đương đại; những thông điệp sinh thái.

- Nghiên cứu đề xuất biện pháp giáo dục ý thức môi trường xanh cho học sinh phổ thông: Nguyên tắc xây dựng biện pháp; Đề xuất một số biện pháp cụ thể: Tích hợp giáo dục môi trường trong giờ học; Tích hợp giáo dục môi trường ngoài giờ học.

- Thử nghiệm áp dụng một số biện pháp giáo dục ý thức môi trường xanh cho học sinh tại trường phổ thông. Kết quả cho thấy, việc lồng ghép giáo dục môi trường thông qua các tác phẩm văn xuôi Việt Nam đương đại không chỉ giúp học sinh hiểu sâu hơn giá trị nhân văn - thẩm mỹ của tác phẩm, mà còn khơi dậy trong các em ý thức sinh thái, tinh thần trách nhiệm và hành động bảo vệ môi trường một cách tự nhiên, tự thân.

5. Sản phẩm

5.1. Sản phẩm khoa học

1. Ngo Thu Thuy, Tran Thi Ngoc, Tran Thi Ngoc Anh, Hoang Diep, Nguyen Thi Thu Hang (2025), “Fostering Environmental Consciousness Through Philology Education in Vietnam”, *Humanities and Social Sciences Letters*, <https://www.conscientiabeam.com/journal/73/aimandscope.html>, Vol. 13 No.4, SCOPUS, Q3.

2. Ngô Thu Thủy, Nguyễn Linh Phượng (2025), “Tác phẩm Nguyễn Ngọc Thuần từ góc nhìn phê bình sinh thái”, *Lý luận phê bình văn học nghệ thuật*, số 2/2025, tr.132-137.

5.2. Sản phẩm đào tạo

1. Đoàn Thị Thu Hoài, Nguyễn Thị Thu Hằng (2004), *Thế giới nhân vật trong tác phẩm “Ra bờ suối ngắm hoa kèn hồng” của Nguyễn Nhật Ánh*, Đề tài NCKH sinh viên, nghiệm thu tháng 5/2024.

2. Nguyễn Thị Thu Hằng (2005), *Tiếp cận tác phẩm truyện hiện đại trong sách giáo khoa Ngữ văn cấp trung học cơ sở từ góc nhìn phê bình sinh thái*, Đề tài NCKH sinh viên, nghiệm thu tháng 5//2025.

5.3. Sản phẩm ứng dụng

- Sản phẩm ứng dụng: Tài liệu bồi dưỡng: “*Tiếp cận tác phẩm văn xuôi Việt Nam đương đại trong sách giáo khoa Ngữ văn từ góc nhìn phê bình sinh thái*”

- Địa chỉ ứng dụng:

+ Trường THPT Chuyên Bắc Kạn, Phường Bắc Kạn, tỉnh Thái Nguyên (có văn bản xác nhận chuyển giao).

+ Trường THCS Cao Lộc, Phường Kỳ Lừa, tỉnh Lạng Sơn (có văn bản xác nhận chuyển giao).

+ Trường THCS Nha Trang, Phường Phan Đình Phùng, tỉnh Thái Nguyên (có văn bản xác nhận chuyển giao).

6. Phương thức chuyển giao, địa chỉ ứng dụng, tác động và lợi ích mang lại của kết quả nghiên cứu

6.1. Phương thức chuyển giao

- Tài liệu tham khảo cho giảng viên, sinh viên ngành Ngữ văn, dùng trong hoạt động nghiên cứu, bồi dưỡng, giảng dạy và học tập;
- Tài liệu tham khảo cho giáo viên, học sinh phổ thông.

6.2. Địa chỉ ứng dụng

Kết quả nghiên cứu của đề tài có thể được ứng dụng tại các trường phổ thông, đặc biệt là các trường phổ thông trên địa bàn các tỉnh miền núi phía Bắc.

Ngày 27 tháng 10 năm 2025

Chủ nhiệm đề tài

Ngô Thu Thủy